

Nina a dandy

Moje bývalá žena Nina byla vždycky divná, tak divně divná. Nebyla hloupá, psychicky nemocná, sexuálně neukojitelná, nebo něco takového, to ne. Byla prostě divná.

Bylo nám devatenáct, když jsme se brali. Ona byla dcerou Angličana a Francouzsky, já synem zasněné Angličanky, co si přála být Francouzskou, a dál ničí. Nina měla na sobě svatební šaty po své babičce, jejichž zteřelá krajka byla stářím skoro v barvě šampaně, a červeně namalovanou pusou.

Žili jsme šest let v Paříži v malém bytě s balkonem a krásným výhledem na město. Ten byt byl tak idylicky a romanticky provizorní, až to bylo agresivní a patetické. Ale měl jsem to místo rád stejně, jako Ninu. Naše manželství, uzavřené bez zjevného důvodu, které už po svatební noci trvalo déle, než mělo, bylo do toho bytu a do Paříže zasazené. Zjistili jsme to, když jsme se přestěhovali k Ninině otci do Londýna. Můj tchán zemřel, vzal si naše sliby s sebou do hrobu, a já sbalil ten náš pětiletý zmatek, když jsem odcházel, a cestou ho vyhodil do smetí.

Nikdy jsme se ale s Ninou úplně nerozešli. Nikdy jsme nepřerušili tu intimitu a míru důvěry, která vzniká mezi milenci. Když jsem nad tím zpětně přemýšlel, asi to znamenalo, že jsme byli dobří manželé, a přestal jsem se snažit pochopit, proč jsme se kdy vzali. A proč jsme se rozešli.

Ve vzájemném hlubokém přátelství a harmonii jsme oslavili ještě její osmadvacáté narozeniny. A pak se něco změnilo. Díval jsem se, jak s někým tančí, skoro opilá, a uvědomil jsem si, že stejně jako nikdy předtím, ani teď mě nenapadá žádný důvod, proč jsem s ní kdy žil, spal, nebo přestával žít a spát. Nevěděl jsem ani, proč mi do hrudníku bije gong.

A pak se ke mně dovlnila jak nejasný, známý i neznámý obraz na hladině kamsi mizící řeky a hodila okolo mě ty paže, co vypadaly jak párátka, ať kdy dělala, co chtěla. Položila mi hlavu na rameno. „Rolande, Rolande...“ zamumlala. „Znáš mě, víš to? Znáš mě ze všech úplně nejvíc... Kdo jsem?“

A já si tehdy uvědomil, že ji nemám rád. Zasáhl mě přesně ten pocit, kdy je někdo součástí vás a vy ho potřebujete, ale sem tam se na něj zadíváte, neznáte ho a nechcete ho znát. Prostě ho nemáte rádi.

Neměl jsem ji rád celý zbytek večera, ale pak se to vrátilo zpátky do původních kolejí. Od té doby ale cesta poněkud drncala. A pak mi náhle jednou nad vínem oznámila, že napíše knížku. Schválil jsem jí to, psát uměla, jen nic nepsala, pokud nepočítám její práci. Mimoto tohle řekla už stokrát a nikdy to neudělala. Jen pořád na něco čekala a nic nedělala, poflakovala se životem, ačkoliv žila stejně zodpovědně a nebohémsky, jako kdokoliv další, uměním nezasažený.

Jenže po tom oznámení potáhla z cigarety a pozorně se na mě zadívala těma černě obtaženými očima pod světlým obočím. „Je špatný využít někoho kvůli emocím a pocitům, i když o tom ten člověk nebude vědět?“

„Je špatný někoho využít,“ odvětil jsem. Ne, že bych nikdy nikoho nevyužil, ale opravdu si myslím, že je to špatné.

„A když to stejně udělám, úplně hypoteticky,“ pokračovala a sklopila oči k popelníku, takže hypoteticky vůbec nemluvila, „budeš mě mít rád?“

„Nemám tě rád,“ odvětil jsem a znovu jsem nelhal – ten pocit byl sice den na to pryč, ale existoval. „Dělej si, co chceš... Pokud ta knížka bude stát za to.“

Šel jsem pryč a ani v nejmenším mě nenapadlo, že to nakonec udělá. Asi tři měsíce na to zmizela. Když jsem šel k ní domů, abych se zkusil dopátrat, kde sakra vězí, našel jsem jen její deník a další kousky psaného textu; jen beletrizované fragmenty něčeho, co teprve mělo vzniknout. A pokud nějaký celistvý rukopis byl, nikdy jsem ho nenašel.

To, co teď dělám, není plagiátorství, ani krádež něčího života. Posílám dál jen to, co Nina udělala, a je to mnohem víc fěr, než napsat knížku a předstírat, že jsem to celé vymyslel. Dělán stejný zločin, jako dělala Nina, využívám je oba. Ale já už vím, jak to celé skončí, a vím, co komu patří. Hmotné doklady, které tu po sobě nechala, než ji vzal s sebou pryč – a nevím přesně, koho myslím – z jejího dosavadního života, z toho bezcílného poflakování, zůstaly mně.

Nina už svou knížku nenapiše, ale já myslím, že k tomu mám co říct, i kdyby to nemělo nikoho zajímat. I kdyby to mělo být jen pro mě. Následující stránky jsou tedy kousky Ninina snažení právě tak, jak jsem je našel, a to mimo jsou mé úvahy – úvahy někoho, kdo byl kdysi milencem Niny, a přesto byl uveden v úžas tím, co našel. Myšlenky, které bych vyjevil jen jí... kdyby tu byla.

Nathaniel Darkbloom byl mladší, než jsem si vždycky myslela. Mimo to byl úplně jiný, než by do něj člověk řekl. Jeho sochy byly vždycky značně komerční. Něco, co se snažilo dosáhnout klasiky antiky, tupé těžkosti gotiky a agitace dvacátého století, ale vždycky uvízlo někde mezi tím. Cívět na jeho sochy bylo jako žvýkat žvýkačku, co se nedá pořádně pokousat a rychle ztrácí chuť.

Stála jsem na kraji chodníku, čekala na zelenou a usilovně přežvykovala ten pohled na protější straně. Tehdy jsem ho poprvé uviděla a právě tehdy jsem přišla na to, že si fotka v novinách trochu vymýšlela. Bohužel ne, pokud šlo o ty sochy.

Pokusila jsem si zajet rukou do vlasů, abych je trochu uhladila, ale ruka mi uvízla v půli. Hodně foukalo. Vyhrnula jsem si vlasy z očí a rychle přešla silnici. Lapila jsem ho v podstatě okamžitě, jak se k němu ten tragéd z Daily Telegraph otočil zády.

„Pan Darkbloom? Nina Annick, těší mě.“

„Mě také...?“

Díval se na mě, jako znalci umění na jednu z jeho soch. Se stejným těžko pochopitelným zájmem. Nebrala jsem mu ho, naopak, mohlo mi to jedině pomoci.

„Máte čas na pár otázek? Jsem z The Art Newspaper, nic nepřekroutím, nebojte. Jak dlouho jste pracoval na své poslední soše?“

„Dva týdny,“ odpověděl lakonicky. Nakrmila jsem tou informací svoje blackberry, a mimoděk mrskla okem po právě odhalené soše. Tuhle zrůdnost že tesal jen dva týdny?

„Dva týdny bez jídla a bez spánku, že?“ aplikovala jsem trochu uměleckého soucitu a zabránila mu odpovědět další otázkou. „Jaké na ni očekáváte ohlasy?“

„Jsou dva typy lidí,“ odpověděl Darkbloom a já pečlivě zapisovala, „ti, co v tom vidí abstrakci a pochválí to, a ti, co v tom vidí felaci a zeptají se, co bych tak chtěl slyšet.“

Moje prsty se zarazily a vzhlédla jsem k němu. Jeho oči náhle nevypadaly tak vyšinitě, ale čímsi pobaveným se třpytily. Dostal mě, musím mu to přiznat. Teď. V ten moment jsem mu to nepřiznala. Místo toho jsem ho mlaskla přes čenich jak neposlušného psa.

„Proč svoje sochy prezentujete pod svým jménem a svoje básně pseudonymem?“

„Jsem schizofrenik. Doufám, že budete mít tolik slušnosti a ten pseudonym nezveřejníte.“

„Spolehněte se, svoje slovo držím.“ Vzhlédla jsem mu do tváře a trochu se mi ho zželelo. „Která skupina je početnější? Ti, co vidí felaci, nebo ti, co vidí abstrakci?“

„S vámi ta první skupina,“ odpověděl s úsměvem, „ale když zase uvolníte místo tomu chudákovi z Daily Telegraph, třeba se to zase vyrovná.“

„Pole má volné. Díky za váš čas, pane Darkbloome.“

„Já děkuji, slečno Annick.“

Šlápla jsem do bot, abych stihla zelenou na tom přechodu, který jsem použila prve. Po Darkbloomovi jsem se neohlédla, svou kvótu jsem splnila. K tomu drobnému rozhovoru a recenzi jsem napsala ještě fejeton o tom, proč se autor takto kontroverzních soch rozhodl vydávat neméně kontroverzní básničky – protože to to bylo, kousičky poněkud naivního umění – pod pseudonymem.

Seděla jsem pak na balkóně, nechala si od Rolanda zapálit hnusnou cigaretu, protože moje mi došly, a za odměnu jsem mu nalila trochu toho drahého červeného vína, které jsem od kohosi dostala. Přemýšlela jsem, k čemu ta šaškárna se silně pochybnou novinářinou je. Umím přece psát. Jsem dobrá. Tak proč ještě nepišu? Proč nenosím barety, červenou pusu a s kelímkem kafe se netoulám po Londýně, abych pak příšerně zdrbala všechno, co vidím, a udělala z toho bestseller?

„Viš, čím to je?“ zeptal se Roland a z toho všeho, co právě požíval, se mu leskly oči. „Neumíš pracovat s tím, co vidíš. Neumíš pozorovat. Neudržíš to v sobě. Koukni na ty články,“ poznamenal tlumeně, protože se právě předkláněl, a hledal ve změti starých novin kus s nějakým mým fejetonem. „Koukni... Tenhle jsi psala, abys zaplnila pravidelnou rubriku. A ten dneska, i ty dva především, protože jsi nestačila zapomenout, cos ten den prožila. Ty jsou samozřejmě lepší. Zbytek je hnus.“

„Dík,“ povzdechla jsem si a pak na Rolanda rozhodně pohlédla. Vevnitř jsem rozhodnutá nebyla, byl to jeden z těch znuděných nápadů, ale doufala jsem, že když se na něj rozhodně podívám, odrazí se to v něm a já si rozhodnutá budu připadat. „Napišu knížku. Vím o čem. Budu psát a bude to lepší, než tohle.“ Propálila jsem cigaretou svou fotku u sloupku v novinách.

„Fajn,“ pokrčil Roland rameny, „stejně to zase neuděláš.“

Zabodla jsem do něj oči. „Je špatné využít někoho kvůli emocím a pocitům, i když o tom ten člověk nebude vědět?“

„Je špatné někoho využít,“ odpověděl, aby se vyhnul odpovědi. Paušalizovat uměl vždycky.

„A když to stejně udělám, úplně hypoteticky, budeš mě mít rád?“

„Nemám tě rád,“ zažertoval. „Dělej si, co chceš... Pokud ta knížka bude stát za to.“

Roland odešel, a já se pevně rozhodla. Tohle je třetí verze, přepsaná čistě z konceptů, protože Roland řekl, že musím psát hned potom, co to prožiju. Takhle to celé začne.

Jsou chvíle, kdy vám přijde neuvěřitelně zajímavé vidět, jak jiný člověk vnímá stejnou věc, stejný rozhovor, nebo stejnou osobu. A pak jsou momenty, kdy vám dojde, že jste byli úplně nepochopení. Že vás ten někdo nezná tak úplně, jak jste si mysleli, nebo že se na vás neobtěžuje dívat tak zblízka, aby pochopil, co jste se mu vlastně snažili sdělit.

Bývá to ten krátký moment, možná jen zlomek momentu, kdy vám studené vědomí toho, že někomu bylo ukřivděno, sevře vnitřnosti a zdá se, že je nechce pustit. A pak ta křeč mizí v nenávratnu a zůstává jen pachut' té neurčitosti, co dál. O tu poslední fázi jsem byl při čtení těchto slov ochuzen – nebylo komu to uvádět na pravou míru.

Bezmoc je zvláštní pocit, nikdy se nedá tak úplně určit, proč ji cítíme. Je to proto, že nemůžeme změnit, co bylo, nebo to, co přijde?

Vždycky jsem cítila zvláštní vzrušení při setkávání se s někým, koho jsem předtím tak nehorázně vytočila, jako Nathaniela Darkbloomu svým fejetonem. Slyšíc jeho vzteklý hlas v telefonu, pozvala jsem ho na skleničku, a on se nechal.

Pozorovala jsem ho, když přicházel. Byl to chlap jak hora, to jsem si všimla už předtím, a celkem příjemné postavy. Měl delší tmavé vlasy, hladkou tvář a ty oči, co zase vypadaly tak trochu vyšinutě. Nejspíš to je jejich základní stav, nejspíš v normálním, neutrálním rozpoložení jeho oči vypadají jako ty Normana Batese. Za chvíli se to člověku po té asociaci prostě přestane líbit.

„Něco jste mi slíbila, slečno Annick. Svoje slovo neдрžíte.“

„Nezveřejnila jsem ani jedno jméno, takže v konečném důsledku jsem slovo dodržela. Vůbec to přece nemuselo být o vás.“

„Jistěže nemuselo,“ odpověděl Nathaniel s krátkým ušklíbnutím a objednal si Jack n' Coke. „Ale stejně si myslím, že mám pravdu.“

„Kdyby to šlo do záznamu, nikdy bych to nepřiznala,“ mrkla jsem na něj.

Přešel to tak dokonale, že jsem i došla k tomu, že to vůbec neviděl. Trochu mě to urazilo.

„Víte, kdybych v tom neviděl čistě nějakou srandu z vaší strany, snad bych si myslel, že šlo o pokus získat mou pozornost.“

„Snad byste byl i docela blízko pravdě, kdybyste si něco takového myslel.“

Chvíli na mě zíral tím psychopatickým výrazem a já se cítila trochu jako v Harrisově románu, než se konečně usmál, a jeho obličej byl najednou obličej cizince, kterého jsem chtěla poznat. Ani nevím, o čem všem jsme si povídali ten večer, ale vidím to docela úspěšně. Budu si ale muset dělat nějak poznámky v průběhu, jinak to nemám šanci všechno sepsovat. Roland měl pravdu, sakra. Zase měl pravdu.

Když jsem četl Ninin deník, neustále jsem přemýšlel, co by o ní napsal ten umělec Nathaniel. Psal by o ní jako já, už tolikrát, aniž by o tom věděla, nebo úplně jinak? Co by o ní napsal například, když ji poprvé uviděl? Znělo by to třeba takto?

„Nina, co vyrostla ve Francii, chodila po mém rodném městě francouzsky spanilá, s pihou na krku a světlými rovnými vlasy narafičenými tak, aby tu pihu zakrývaly. Nedařilo se jim to a jí to ani v nejmenším nevadilo. Když jsem ji poprvé poznal, šla právě takto, a měla na sobě všeho příliš. Příliš úzké džíny s příliš dlouhými nohavicemi, příliš ploché boty s příliš velkou červenou mašlí, příliš volné tričko, příliš tenkou podprsenku.

Ale i přesto, když si odhrnula vlasy z čela, jako by dávala tajné znamení, a já si všiml až dětsky krátkých nehtů s oprýskaným rezavým lakem, stalo se pro mě její jméno po krátkém představení pojmem. Radost byla Nina. Srab byl Nina. Nina byla Nina. Nina byla všechno.“

Ne, jistěže ne. To jsem pořád já. Já a moje vžitá představa toho, co Nina je. Ne kdo je, ale co je. Co je pro mě. Je to jen moje představa, protože jsem tam nebyl. Nevím, co Nina psala, nebo jak v tu chvíli byla oblečená. A už vůbec netuším, zda ho kdy zaujala tak, jak vždycky uchvacovala mě.

Dva dny zpátky jsem dostala do práce tulipán. Jeden žlutý tulipán, a vůbec nic k tomu. Tak úplně jsem nepochopila, co to mělo znamenat. Dneska už je ta kytka pěkně rozvítá. Stiskla jsem ji v dlani, aby se zase složila do poupěte. Jakoby voskové listy mi zůstaly v ruce a na stonku dál trčela jen blizna; vypadalo to jak našpulené rty nějaké kreslené masožravé kytky. Zamyšleně jsem jeden ten žlutý lístek škubala na kousky a nevím, co se mi honilo hlavou. Jako bych to nikdy nevěděla.

Poslali mě na tiskovku ohledně nového křídla univerzitní knihovny. Bylo tři čtvrtě na deset ráno, ale klidně mohlo být půl páté večer; londýnský podzim stíral téměř všechny rozdílly denních dob. Venku bylo teskno, střechy se leskly a pneumatiky autobusů

mlaskaly po asfaltu k uslintaným zastávkám, zatímco jejich střecha a vydýchané teplo bránily mrholení z šedého, zadrátovaného nebe.

To, v čem jsem zrovna seděla, bývala patrně krásná místnost, nebo aspoň krásnou být tehdy zamýšlela. Vybledlý tyrkys, tvořící většinu barevné identity freskových stěn, byl u nových, rádoby dřevěných okenních rámců přerušen a přeplácán omítkou, která jako by onen církevní projev náklonnosti světské řemeslné práci rozežírala. Do onoho matně zašedlého tyrkyse někdo běžovou vystínoval cherubíny s leistry a okřídlené erby, do jejichž prázdných ploch a polí se mi chtělo z nudy vyřít něco vulgárního.

Potlačujíc onu vandalskou touhu jsem pozorovala falešné dveře, svou polohou naproti skutečným dvakrát tak klamné, a čtyři velké výjevy jedné krajiny v různých ročních obdobích, z nichž byly rozpoznatelné jen dvě, a i z těch šlo těžko pochopit, o co vlastně jde. Ten zbytek byl podivně poznamenaný patrně plísní, jak tělo napadené morem. Zvedla jsem hlavu a pokračovala v zírání; strop měl v kulatých rozích nevkusnou, šedou hmotu, která neměla jiný význam, než funkční. Trochu to působilo, jako kdyby celá místnost byla jen krabičkou z tvrdého plastu, kterou někdo příliš silně zavřel.

Čím víc jsem se rozhlížela, tím méně jsem chápala, co pořadatele vedlo k výběru tohoto sálu. Romantická zchátralost byla ta tam tou nízkorozpočtovou rekonstrukcí, a image staveniště zase chybělo cokoliv, co by naznačovalo, že opravy nejsou dokončené, a samo o sobě to bylo prostě nevkusné. Celé to korunoval patrně umělý, zlatý elektrický lustr, který visel z bílé, pozalepané plochy jak nádherné baňky na dřevěném pahýlu, z něhož odrezlo všechno jehličí.

Když to konečně skončilo, vyšla jsem ven a po cestě jsem fixovala pohled na naprosto ohavný, hrubý šedý koberec, jako bych nemohla uvěřit, že se na podlaze skutečně rozvaluje. Chodba byla pro změnu dlážděná rozpraskanými kachlemi – tmavá, světlá, tmavá.

Ze vši té poničené a hrubě, sprostě zalátané historické krásy jsem až chtěla, aby ten kreslený džbán ze zdi vystoupil, rozbil mi hlavu a rozmetal její obsah po tom koberci, prostě protože je ten koberec hnusný a já jsem nenaplněná. Vzpomněla jsem si ale na Nathaniela a rychle jsem potáhla ze zapálené cigarety, jako by ten hlt kouře mohl tu myšlenku ze mě vystrčit.

Cestou od university jsem míjela balustrádu, o kterou byla opřená slečna, která právě otáčela hlavu k jiné, vyfukující kouř a zjevně navazující na rozhovor, který byl něčím – možná mnou? – přerušen.

„Čtu teď Kanta,“ pravila, kouřila a nejspíš si přišla stejně skandálně dospělá a inteligentní, jako Almódovarova postava.

Znechuceně jsem zahodila cigaretu; nechutnala mi, kouřila jsem ji jen proto, že jsem ji v kabelce měla. Na okamžik jsem pocítila tu absolutní pravdu – všechno je jen sprostě zalátané, aby to nenarušovalo běh poškozeného světa. Všechno je stejně mimo, stejně divné a děsné, jako já, jako ta, co čte Kanta, jako ta nešťastná místnost, ze které jsem právě utekla.

V našem životě byly chvíle, kdy jsem nechtěl, aby přestala psát. Pamatuji si, jak jsem vedle ní lehával s dlaní v tom nahém údolí pod její kostrčí, zatímco ona, zvednutá na loktech, něco sepisovala do starého sešitu a já jí šeptal do ucha slova, z nichž si nepamatuji ani slabiku, a doufal, že se objeví na jejím papíře.

To jediné, co si z těch chvil opravdu přesně pamatuji, byly její nohy překřížené v kotnících, které se pohupovaly a střídavě stínily slunci, střídavě mi ho pouštěly přímo do očí a já je zavíral a cítil na obličejí její vlasy. Něco v tom momentu bylo; něco tak vzácného a cenného, že jsem se to snažil najít zase znovu, ale fakt, že jsem to nedokázal identifikovat, dělal to hledání přímo nemožné.

„O čem je ta knížka?“ zeptal se můj společník a otočil obličej ke mně. Tvrdé desky Ninina deníku zůstaly rozevřené v jeho ruce a bez jeho očí fixovaných na stránku vypadaly smutně a prázdně.

Potáhl jsem z cigarety a moje prsty přešly přes jeho páteř, dolů do toho údolí nad kostrčí. Chvilí jsem tam setrval s rozevřenou dlaní, zatímco jeho oči visely na mě, a pak, když už hrozilo, že věž vyhaslého popela na špičce cigarety dopadne na moje prsty, jsem ruku oddělal, převalil se na záda a bez zájmu odklepl popel do popelníku na kraji matrace.

„Nevím. Nikdy mi to neřekla.“

Nelhal jsem mu, skutečně jsem to nevěděl. Ninin deník byl jak stopa kapající krve na koberci; spousta kapek, větších a menších, někdy celá kostrbatá linie, někdy jen šmouha, jindy prosakující až na nebroušené parkety pod ní, naznačující spoustu věcí, ale ne zločin, který se stal, jak se stal, ani kdo ho spáchal.

Po posledním záznamu o tiskovce bylo v deníku prázdno. Obnažené zoubky papíru ve švu naznačovaly, že z toho někdo trhal, a na mase nepopsané papíru byly vyřité stopy slov psaných s vášní a nadšením, nedalo se z toho ale nic odvodit. Na chvíli jsem propadl beznaději; zrovna, když její psaní začalo v té místnosti s freskami získávat nějakou věcnou hodnotu, nebylo nikde nic.

O pár dní později jsem ale zjistil, že jsem se mýlil; zbytek totiž psala do notebooku, do nedbale označených souborů různých typů. Nejspíš chtěla zůstat vzdálená od toho, co psala, chtěla to odosobnit, odoperovat od sebe tím, že to nebude vpisovat do deníčku jako patnáctka, ale bude to brát jako projekt.

Bude brát Nathaniela jako projekt.

Tramvaj zatrylovala a rozhrkala se v kolejnicích směrem z centra. Pomalu se posunovala prostorem směrem k nádraží, odkud mě umolovaný osobák zavezl k dalšímu; k pěti kolejím, mizícím na obou stranách v mléčné mlze, jako kdyby těch několik řad pražců, kachlíková budova s názvem stanice a osamělý billboardík s nesympatickou tváří politika, zvracího prázdná slova do médií, bylo jediné, co na světě existovalo.

Nic za nádražní budovou už není, jen osobní vlak, jeho odřené koženkové sedačky a studená, bílá masa pokrývající všechno okolo, vytvářející tunel okolo vagonu, jež je náhle jediným útočištěm, prodírajícím se nevinnou temnotou jako zředěným lepidlem, kalným rosalem všeho toho neurčitého, co chceš udělat, ale nikdy se k tomu nakonec nedostaneš.

Anebo dostaneš, ale nejsi si jistý, že to chceš skutečně udělat.

Nathaniel na mě čekal v malé nádražní hale, která stejně jako osobák předtím navozovala dojem, že jsme v malém městečku nějaké postkomunistické země, a ne v Anglii. Vzal mi kufr, ale nevzal mě za ruku, přestože jsme se scházeli už dva týdny a pouze přátelská úroveň našeho vztahu byla dávno z obliga. Usmíval se na mě, jako by vyzvedával známou. Byl ostražitý a nehodlal se vzdát tak snadno. Vzrušovalo mě to.

Nasedla jsem na sedadlo spolujezdce a on sebestě kormidloval velké auto z centra malého města někam ven. Cestu stále lemovaly domy, napůl zapadnuté v mlze jak podivné reliéfy; tvořily ulice se silnicí vprostřed, které jako by byly provizorní, a nezačínaly a nekončily.

To, kam mě vezl, vypadalo jako jedno z těch míst, kde se zastavil čas; jedno z těch měst a vsí, ulic a silnic, domů a bytů, které se nikdy nemění, ať se děje, co chce. Prostě si tak stojí, leží, nachází se uprostřed času, prostoru, doby a epochy, a nehnu se ani o píď. Nemají kůži, která by stárla a skládala se do vějířů, vrás a harmonik; nemají oči, které by ztrácely lesk, výraz a náboj; nemají vlasy, které by ustupovaly, šedly, padaly a; nemají duši, která by trpně snášela, nebo taky nesnášela, život.

Mají jen těla, která se ale nechvějí, neozývají, nehřejí samy od sebe, a momentálně jich mají jen půl. A přesto jsou nakonec udolány, ztraceny a zapomenuty i bez toho tlukoucího srdce.

Celý život jsem zírala, jak se nic nemění. Než jsem potkala Nathaniela, byla jsem k smrti utahaná, jako odhozená něčím větší, proti čemu jsem nikdy nedostala šanci se bránit. Jenže jsem stále žila. Stále jsem dýchala, stále jsem se hýbala, stále jsem cítila tlukot vlastního srdce, stále jsem vnímala všechny ty vzpomínky ve své hlavě, jen všechno z toho bylo den ode dne horší. Byla jsem jako hodiny, kterým dochází baterie, ale stále tikají a stále posunují ručičky z čísla na číslo, jako ochrnutý posunuje nohy v kolečkovém křesle, aby nešoupaly po zemi.

A nevěděla jsem to, dokud jsem nepochopila, co dál, a dokud se neobjevil Nathaniel, aby celý ten obrys vyplnil a já se nadechla. Zním jako cvok, a možná jsem. Roland by řekl, že jsem. Ale aspoň už vím, co jsem.

Nathanielův domek vypadal jak chata na francouzském venkově. Interiér byl jak z katalogu, každá věc byla dobře vidět, jako by nesměla být přehlédnuta a měla nějaký zvláštní důvod, proč být vystavována, a všechno dohromady fungovalo, jako by tam nikdy nebyl nikdo, kdo by do něčeho vrazil, něco posunul, nebo vyměnil. Svým způsobem to bylo úplně odpudivé.

Vzal mě zase ven, kde jsme se trochu procházeli kolem jezera kus od domu, pak jsme spolu vypili čaj a já usnula. Vzbudily mě úhozy kladiva do dláta, nevím, jak dlouho jsem spala. Objevila jsem Nathaniela v jeho ateliéru, který nejspíš udělal ze zimní zahrady. Pozorovala jsem ucintané počasí venku, a pak jsem ho pozorovala při práci.

Dotýkal se své sochy a jeho prsty byly krásné, dlouhé, a štíhlé. Ne s výraznými klouby, jako mají nožičky pavouka, ale pět pravidelných válečků na každé ruce s precizností chirurga a oddaností milence.

A v tu chvíli zase tolik na ničem nezáleželo. Proti horkému porcelánu hrnku jsou jeho ruce studené, ale hřbety jeho prstů jsou stejně hebké. Dívá se na mě, jako by nerozuměl, proč to dělám – jako bych byla dekadentní dandy a hladila kluka z církevní školy stejně opatrně, jako budoucí oběť hladomoru pouliční kočku, aby neutekl, a pochopil, co s ním hodlám udělat až ve chvíli, kdy je moc pozdě na útěk.

Nathaniel se ještě ani nepřiblížil uvědomění, že za tím vším, co se děje, je ještě něco dalšího. Jeho mysl měla pořád pocit, že naše ruce se setkaly při zvednutí bible z kostelní lavice a naše stehna se dotýkají zcela náhodně, bok po boku a znepokojivě horká přes módní pumpky a hrubou látku levného stejno kroje, zatímco ta moje dávno věděla, že na konci bude jeden z nás nezdravě spokojený se svým dílem a ten druhý se přes to jen tak nepřenese.

Objímal mě a líbal mě a dotýkal se mě, jako bychom tam oba byli právě proto a jen proto, a bylo to fajn. Bylo to fajn natolik, nakolik jsem mohla cítit – mezi prací a zábavou musí zůstat určitá hranice.

A pak jsem vstala z postele, nechávaje jeho nahé tělo za sebou stejně jednoduše, jako vrah oběť brutální vraždy, a seděla v zimní zahradě, která – přeměněná na ateliér rozpačitého sochaře – vypadala jako jeden z těch krásných freskových sálů, momentálně

hosticích štáb domobrany se směšnými knírky, a sledovala neochotné rozednění až do kondenzovaného rána, než zase přišel pracovat, znovu mi podáváje čaj.

Co se týče Ninina randění – nebo vztahu, jakkoli tomu chcete říkat – s Nathanielem, já sám o tom nic nevím. Nina se sice zmínila, že někdo jako Nathaniel v jejím životě existuje, ale když jsem se jí v záchvatu touhy jevit se jako dobrá přítelkyně z HBO zeptal, jestli je to vážné, neodpověděla. Bylo to podobné, jako ta zmínka o knížce tehdy u ní na balkoně. Nathaniel prostě *byl*. A na knížce *pracovala*. Možná mi to mělo tehdy dojít, ale nedošlo.

Data, která různě nacházím a která se dají řadit k jednotlivým beletrizovaným zápisům (obrátil jsem ještě jednou všechno naruby, ale hrubě črty předtím, než je zahalila a transformovala Ninina vypsaná mysl, prostě neexistují), ukazují na dobu, kdy jsme spolu byli a mluvili víc, než kdy předtím, a ani jediný z těch rozhovorů se netýkal ničeho podstatného.

Byly jsme jako dvě hloupé ryby v akváriu, otevírali pusy a třesli oči, ale nevycházelo z nás nic, co by mělo vyšší komunikační cenu, než bublina naplněná kyslíkem. Prázdna hodnota. Přeskrtnutá nula.

Zabíjel bych pro něco, co by znělo jako ona – za eratické shluky jejího rukopisu, které by zaznamenávaly její pocity jako jehličky detektoru nepravdu. Něco, co by připomínalo její nahou přítomnost v dusném pokoji naplněném provizoriem stejně, jako zbytek našeho pařížského bytu, a její rty pohybující se do tmy, artikuluující krásné a hrozné a hloupé věty v jedné jedině melodii zvuků.

Něco, co by skutečně dokazovalo, že to psala ona. Jistě, cítil jsem z toho její rukopis, její styl, jejího ducha – ale ne ji. Bylo to jako fotka; jako záznam toho, jak vypadala, ne toho, kdo byla.

Nemůžu proto vysvětlit, vyvrátit, ani pochopit, co vám teď předkládám. Neumím ani odhadnout, nakolik je to pravda, nikdy jsem její triky neprohlédl. Jejich přítomnost mě zastránila (a z části znechutila) natolik, že jsem je nikdy nestudoval.

Proto ani nevím, nakolik je toto všechno moje vina.

Zůstali jsme tam tři dny v kolotoči sexu a trochu těžkopádné romantiky, a já pochopila tu vzdálenost, kterou mezi námi prve nastavil – čím nedostupnější člověk je, tím rychleji propadá citu; je během čtyřadvaceti hodin hlouběji, než normální smrtelník, a pokud je půda neúrodná, dopadá mnohem tvrději.

Byla jsem tou nejurodnější půdou, jaká šla, a po návratu jsem na něj po celé tři týdny nereagovala a pracovala hlavně z bytu, o jehož poloze neměl Nathaniel ani tušení a nikdy se ho neměl dozvědět. Víím, že mě během té doby hledal i v práci a potěšilo mě to. Trávila jsem většinu času s Rolandem, ale... Jsme pryč. Jsme tady, bok po boku, vedle sebe, dekadentní dandy a jeho předchozí, dávno vyhaslá vášeň, ale nejsme tu. Nejspíš jsme nikdy neopustili Paříž.

A přesto opustili – stejně jako Roland pravidelně opouštěl mě pro jiného dandyho.

V životě jsou chvíle, kdy víte přesně, co říct, co si myslet, jak se zachovat. Chvíle, které lze snadno předat papíru nehledě na to, jak trapně pak vypadají, černé a bílé a okleštěné o ironii či jakoukoli další emoční hodnotu. A pak jsou chvíle, pro které autoři komiksů vynalezli tři tečky beze slov.

To je to, co poslední odstavec dělá ve mně. Tři tečky v jinak prázdné bublině. A pak je ten moment pryč, těšivé sevření dandyho paží povoluje a jeho povzdech ruší tu zvláštní pietu v mé hlavě; ten zvláštní smutek z toho, že ona mě opouštěla, protože já opouštěl ji.

Po tomto odstavci jsem konečně sebral odvalu a šel jsem hledat Nathaniela; od jeho londýnských sousedů jsem se dozvěděl, že ho nikdo neviděl po stejnou dobu, co Ninu. V odpověď na moje kňourání, že jde o naléhavou záležitost, jsem dostal jeho adresu na venkově. Vydali jsme se tam jednoho nedělního dopoledne dandyho autem a stejně jako jeho či Ninin byt jsme i tento dům našli prázdný.

„Nikdo tu nebyl už tak měsíc,“ odušil můj společník, když se prohrabal poštovní schránkou. Měsíc, pomyslel jsem si. Začal jsem ji hledat až moc pozdě.

Spíš jen pro jistotu jsem vzal za kliku, ale vstupní dveře se kupodivu otevřely. Ať odtud naposledy odcházel, kdo chtěl, dělal to ve spěchu – ani nezamkl. Vešli jsme dovnitř a já se neubráníl vzpomínce na Ninin popis Nathanielova vesnického útočiště.

„Docela se trefila,“ přečetl mi myšlenky dandy a já se na něj mdle usmál. Pozoroval jsem pak, jak se potuluje po místnostech, do kterých jsem ho bezmyšlenkovitě následoval jako stín, a špičkami prstů nadzvedává různé věci, jako to viděl v nějakém kriminálním seriálu, a zase je bez zájmu pouští ze zřetele jako dvouleté dítě hračku.

Toulali jsme se po domě trochu trapně. Evidentně byl nejen prázdný, ale i opuštěný, a nebylo tu co hledat. Krom hlavní ložnice, ve které jsme našli pár osobních tretek, v ostatních snad ani nikdo nikdy nespál.

Teprve když jsme sešli z patra, našli jsme pod schody vchod do bývalé zimní zahrady. Ve světlé, prosklené místnosti stála socha – Ninina socha, obklopená dusnem a vlhkem, jako by šlo o skleník, ne ateliér. Nebylo tam přímo zakouřeno, po takové době ani nemohlo být, ale bylo cítit, že tu někdo intenzivně kouřil.

„Myslel jsem, že byl zapřísáhlý nekuřák,“ namítl můj společník.

„Byla tady Nina,“ odpověděl jsem napůl nepřítomně, stále poněkud hloupě zíraje na tu sochu.

„Nebo jakýkoli další kuřák,“ zchladil mě dandy a postavil se vedle mě, měře přísnýma očima celé dílo. Zapálil si vlastní cigaretu a po prvním potažení v sobě dým na chvíli zadržel – skoro jsem slyšel, jak se přepážky v jeho těle posunují tam a pak zase zpátky.

„Myslel jsem, že dělal jen abstrakce,“ prohlásil s jakýmsi despektem potom, co vypustil kouř.

„Proč o něm mluvíš v minulém čase?“ probral jsem se náhle, když jsem k sobě konečně pustil, o čem jsme mluvili.

„Na podstavci je krev,“ poznamenal bez mrknutí oka a znovu klidně potáhl z cigarety.

Chvíli jsem na něj hloupě hleděl, jako by nebylo v mých mentálních schopnostech mu porozumět, a pak jsem opatrně obešel sochu. Zíral jsem na krev na hraně podstavce a v ten moment jsem téměř jistě věděl, že se o něj roztránila něčí lebka, pak udělala stopu na zemi, než červeň kamsi zmizela.

„Neboj,“ pravil můj cynický společník nezaujatě, když mi znovu stanul po boku, „Caesara tu nikdo neubodal, na to je tu málo červené.“

Podal mi do třesoucích se prstů svou z poloviny vykouřenou cigaretu, a zatímco jsem s vytřeštěným pohledem zíral a potahoval, jako by mě to mohlo uklidnit, začal se toulat dál po místnosti.

„Říkal jsi, že v ruce už nic nenapsala,“ vytrhl mě dandy z přemýšlení, „ale napsala. Vypadá to jako její písmo.“

Prudce jsem se k němu otočil, jak opatrně dřepí u kamen, aby si neumazal ten blejzr od Toma Forda, co měl na sobě, a mezi prsty drží ohořelý kus papíru. I na tu dálku jsem věděl, že je to její písmo. Pokusil jsem se pak ten kus papíru uchopit, ale byl tak poškozený, že se pod tlakem rozpadl. Můj společník mě těšivě chytil za špinavou ruku.

„Nech to tak,“ poradil mi s jakousi lítostivou moudrostí, sám vstal a rozhlédl se po ateliéru. „Vrátíš její věci k ní tak, jak jsi je u ní našel, a nahlásíme ji jako pohřešovanou. Tady už nic není... pojd’.“

Když jsem se nehýbal z místa, vyšel napřed a já zůstal chvíli dřepět u malých kamen, než jsem konečně vstal a prošel okolo té potřísněné sochy. Zastavil jsem se, aniž bych chtěl, a hleděl jsem na ten mramorový obličej, na ten její výraz, a napadlo mě, jestli v ten moment, kdy ho Nathaniel vytesal, jestli právě v ten moment pochopil, o co tu jde, a jestli s tím souvisí Nininy spálené rukopisy a ta krev na podstavci.

A pak jsem – věda, že se odpovědi na tyto otázky nikdy nedozvím – prudce přistoupil k té soše, líbaje ji na hebké mramorové rty, jako bych ji líbal, živou a horkou, kdyby za mnou přišla a řekla, že odchází a že už ji nikdy neuvidím. Tiskl jsem rty na kámen jak idiot, dokud se ke mně dandy nevrátil a nechtyl mě za rukáv.

„Pojď, Pygmalione,“ škulbl se mnou můj cynický mileneček tak trochu žárlivě a já se pořád na tu sochu díval, když mě táhl pryč, a ten závěrečný záblesk na otesaný mramor mezi dvěma ateliéry bylo to poslední, co jsem z Niny kdy viděl.

Každý člověk tomu druhému rád ublíží, ať už to přizná, nebo ne. Chceme vidět tu bolest, to zklamání, ten záblesk zrady v jejich očích, abychom věděli, že jim na nás záleží, a že nás chtějí. Chceme něco, po čem si sami sebe budeme moct víc vážit, protože víme, že naše hodnota jako člověka stoupá s tím, kolik lidí nás upřímně miluje.

Měsíc a půl od našeho seznámení, měsíc a půl naplněný nevinnými dostaveníčky po celém Londýně ve snaze ukázat si navzájem svůj svět, vytvořit tak uměle vazbu, která sama vzniká dlouho a prorůstá vztah pečlivě, a má vyvolat to bezpečí ve chvíli, kdy padají svršky, stál Nathaniel na prahu svého bytu.

Hleděl na mě se směsicí vzteku, zklamání, úlevy a absolutního zmatku. Protáhla jsem se kolem něj dovnitř a nedokázala jsem ho nepočastovat pohoršeným výrazem nad tím, že mě sám nepozval. To byl ten poslední signál, který potřeboval, aby vypustil tu lavinu zprofanovaných kleteb, ten vztek, to pokoření, ze sebe ven.

Je vyšší, než já, ale to nevadí. Zavěsila jsem se mu prudce okolo krku a přitiskla jsem svoje rty na jeho, násilně mu nutě jazyk mezi zuby. Povolil, nechal mě ho líbat, a já byla agresivní, jako bych byla muž a znásilňovala jeho ústa, a když jsem skončila, zůstal v naprostém šoku. Jako by byl král, co vytáhl do boje, napůl připraven na smrt, a jeho nepřítel před ním najednou složil všechny zbraně.

Chytila jsem ho za opasek a couvala jsem hlouběji do bytu, zvedajíc si trochu sukni a vyskakujíc na pracovní stůl. Nůžky mých stehů se rozevřely a následně ho sevřely svým měkkým, horkým ostřím; jako bych mu tím pohybem oddělila nohy od těla a znemožnila mu jakýkoli pohyb. Stál v objetí mých nohou přímo před branami mé bytosti a jako by nevěděl, co dál.

Ve chvíli, kdy jsem mu stáhla kalhoty, si vzpomněl, a vzpomněl si i na svůj vztek. Cítila jsem ho pak při každém pohybu, než se vzepjal a následně zhortil, aniž by se za trest pokusil vzít mě s sebou. Seděla jsem pak na stole, kolena se mi třásla, ale usmívala jsem se, protože jsem věděla, že je přesně tam, kde ho potřebuji mít.

Občas, při čtení těch intimnějších částí deníků – a naplňuje mě hrůzou, jestli si Nina nepsala nějaký deník už v době našeho manželství a podobné detaily tam někde nebyly i o mně – jsem musel přemýšlet nad tím, jestli Nathanielovi opravdu nic nedošlo. A jestli by to někdy došlo mně. Každého muže, který kdy s Ninou byl, muselo napadnout jedině, že byla jiná, když se jí dotýkal, když přejížděl přes ta drobná prsa, chlapecké boky, štíhlá stehna, to horko mezi nimi.

Nina vždycky vzplála jak prskavka a pak ležela vedle něj, vedle mě, černá a seschlá, jak kdyby ji někdo obrátil naruby, duši ven. Ale on stejně nic neviděl. Ví, že to tak bylo. Nedomyšlím se. Byl stejně slepý, jako by byl na jeho místě každý druhý. Jako jsem byl i já.

Jenže Nathaniel vidět nemohl, zatímco já vidět nechtěl. Nechtěl jsem vidět nikdy, stejně jako jsem nechtěl odhalovat její intriky a chápat, jak jako žena uvažuje. Ten největší rozdíl mezi mužem a ženou totiž není v jejich myšlení, přístupu k lásce a sexu, hormonech, ani přírodou předurčených vzorcích chování, pudech a tužbách.

Ten největší rozdíl je v tom, jak využívají lidi kolem sebe. Ženská vypočítavost připomíná vnitřek hodinek a každý prostředek má přesně propočítaný dopad a účinek. Pokud sám sebe předčí, je to vítané, pokud selže, je to neakceptovatelné. Existuje tam málo, nebo dokonce žádný prostor k vedlejším slastem, a vedlejší jsou všechny slasti, pokud to nejsou prostředky posvěcené účelem. Komplot je na míru člověku, který je jím napaden.

Většina mužů je mnohem obecnější, mnohem přímější. Zbraně se navzájem nedoplňují; když selže jedna, přijde další. Vzorec, který jednou fungoval, se aplikuje na všechny další akce, pomocí zbraní, o kterých sami vědí, a chvíli jim trvá, než se o nich dozvědí. A ta chvíle je podstatně delší, než u žen.

Lidská nevinnost nemá co dělat se sexem, člověk o ni přijde mnohem dřív, než o panenství či o panictví, a díky tomu přežije. Anebo o ni nepříjde nikdy – napřed je roztomilý, pak naivní, a nakonec starý idiot. Vždycky jsem se bál, že skončím jako ten starý idiot, protože jsem Nině nerozuměl a rozumět snad ani nechtěl. Muselo to jít míň promyšleně, přirozeněji, bez té vypočítavosti.

Muselo to jít i bez Niny, a možná i bez něčeho dalšího – Nina šla vždycky ruku v ruce s něčím obecnějším. Utekl jsem proto od ní a jejích obecností do vyhublé a jemné chlapecké náruče; složil se na zem a stal se prvním milníkem na cestě ztráty jeho nevinnosti, prvním člověkem, kterého mohl ovládat. Bylo mu sedmnáct, měl modré oči a špinavě blond vlasy. Nic z toho ale nebylo tolik podstatné, jako fakt, že byl světlem mých slabín – jak by to podal Humbert Humbert. Tehdy jsem si o něm myslel, že je hloupý, ale nebyl, a kdybych zůstal déle, mohl jsem se přesvědčit o tom, že brzy bude vědět, jak ohnout svět přesně tak, aby seděl do jeho optiky.

Jenomže já jsem spěchal, příliš zaneprázdněný a zaskočený nově otevřenými dveřmi, jimiž jsem v dobách puberty proklouzl jen v roztřeseném opojení, a objekty mé touhy byly na takové cestě za opatrným poznáním a novou pevnou půdou pod nohama příliš nebezpečné. Jakmile totiž věděli, že mě s mým odporem k tomu lidskému pudu sebezáchovy můžou jednoduchým způsobem obelhat, ztrácel jsem o ně zájem.

Zamilovával jsem se pak do toho pomíjivého aspektu jejich nevyvinutého sebevědomí a věděl, že to skončí. Byla to samá věc, do které jsem se jako kluk zamiloval u Niny. Opustil jsem ji ve chvíli, kdy se mi do kůže začala zařezávat ozubená kolečka, a já pochopil, že jim překážím a že mě semelou.

Co jsem ztratil rozvodem a nalezením oné části sama sebe, která byla pestřejší, živější a mnohem víc vzrušující, než ta, kterou jsem dosud viděl jako jediné svoje já, jsem nacházel v mladších milencích. Vrstevníci, nebo starší muži mi nic neříkali, ale ti mladší mě fascinovali – žili s něčím, co jsme já a Nina považovali spíš za zpestření sexuálního života, tak lehce a upřímně a já myslel, že když je ochutnám, budu to umět taky.

A pak přišel dandy; můj společník, můj cynický mileneček; někdo, kdo stál vedle Niny a nebledl. A někdo, kdo se na veřejnosti nikdy nepostaví vedle mě. A přesto jsem pro něj Ninu opustil, jak napsala, a nechal ji napospas tomu destruktivnímu plánu.

Trávit čas s Nathanielem v jeho bytě se ukázalo jako nebyvale výhodné. Bylo to, jako bychom nikdy neopustili jeho dům na vesnici, úplně stejný režim. Když spal, procházela jsem jeho byt a hltala všechno, co by mi mohlo pomoci poznat všechny aspekty jeho osobnosti, abych nebyla ničím zaskočená.

Sbíral knihy o umění, především o fotografiích, a já strávila slušnou dobu čtením poznámek na okrajích, které naznačovaly, jak pečlivě nad vším onen tvůrce naivního umění a podivných soch přemýšlí.

Sama jsem vedle něj usínala rychleji a lépe, než když jsem spala sama. Na chvíli to bylo krásné a klidné a jeho horký nahý hrudník pod mým uchem a dlaní byl hebký stejně, jako jeho prsty tesající sochu, ale pak se to všechno měnilo. Všude kolem byly náhle rozlehlé pláně zmatku a kopečky neporozumění, vzpínající se v hory strachu, jejichž špičky hystericky čnely do hustých chuchvalců mraků utkaných z obav, že se něco stane.

Budila jsem se v děsu a byla na něj pak odporná, ale on to snášel. A když pak můj vnitřní běs skončil, dotýkal se mě a já si připadala jako jeho socha, kterou právě tesá, a šeptal mi do ucha nesmysly, kterým jsem stejně nevěřila, ale on je myslel smrtelně vážně.

„Udělal jsem z tebe sochu,“ zamumlal pak jednou v noci těsně před usnutím. „Chybělas mi, tak jsem tě vytesal po paměti. Chtěl bych ti ji ukázat.“

Dva dny na to jsme jeli do ateliéru a já se podívala na svou sochu. Nemohla jsem uvěřit tomu, jak mi to bylo podobné – nemyslela jsem si – vzhledem k tomu, co tesal – že skutečně něco umí. Poznal to na mě a smál se mi a já pak najednou vyhrkla něco, co jsem nikdy říct nechtěla, protože jsem to měla vyřídít potají a sama.

„Jsem v tom,“ řekla jsem a v ateliéru se rozhostilo hrobové ticho. Hleděl na mě, jak kdyby mu právě někdo sevřel v obrovských dlaních plíce a on se nemohl už nikdy nadechnout, a nevěděl, co říct.

Zapálila jsem si cigaretu, i když jsem věděla, že to z duše nesnáší a že bych možná neměla, a zatímco jsem kouřila, pátravě jsem na něj hleděla. Ani se proti mému zlovyku neohradil, jak usilovně nad tou situací přemýšlel, a na tváři se mu mýjely výrazy jak rychle posunované diapositivy. Musela jsem se tomu usmívat, a když to viděl, konečně promluvil.

„A necháš si to?“ Bylo v tom jisté očekávání kladné odpovědi, a konečně trocha radosti. Chtěl to dítě nezávisle na tom, že jsme se znali jenom dva měsíce a že jsme o sobě nic nevěděli. Viděla jsem mu to na očích.

„Ne,“ odpověděla jsem jednoduše. Teprve teď si všiml mé cigarety, a já se najednou nemohla přestat usmívat. Znovu měl v očích tu zoufalou snahu pochopit mě a znovu toho nebyl schopen. „Měli bychom jet, musím do práce,“ řekla jsem, hodila špaček cigarety do malých kamen a obešla jej.

Chytil mě pevně za paže – tak pevně, až jsem se bála, že budu mít modřiny – a podíval se na mě naléhavě. „Zkus si to ještě rozmyslet, dobře? To není povýšení, které buď vezmeš, nebo ne. Už v tobě žije.“

„Fajn,“ zahučela jsem zaraženě, Nathaniel mě pustil a po celý zbytek cesty jsme o tom nemluvili. Ještě to odpoledne jsem se objednala a den na to šla na potrat. Neměla jsem pocít ztráty a ani jsem toho nelitovala – nejbliž jsem se k těm emocím dostala, když jsem to sdělila Nathanielovi a dívala se mu potom do očí.

Řekl, že s tím nesouhlasí, ale že to bylo moje rozhodnutí. Že i chápe, proč jsem to udělala, i když to nechtěl. Řekl, že mě pořád miluje, ale já to na něm viděla. Věděla jsem, že v ten moment, kdy jsem dala zabít jeho dítě, mě začala malá část jeho já nenávidět, a jako rakovinový nádor to poroste do té doby, než už nebude cítit nic dalšího.

Zvláštní, jak malá, pomalu krvácející rána může být pro lásku fatální. Kdyby tohle bylo to, proč jsem si vůbec s Nathanielem začala, kdyby tohle bylo téma mé velké knížky, mohla bych přestat hned teď. Jenže já nechtěla psát o tom, jak snadno se ztrácí zraněné city a rozpadá vztah. Já chci vědět, co je potřeba ke zničení člověka.

Někdy se stane, že kolem vás se dějí věci, které nezle nejprve pochopit, a pak někdo přijde a objasní vám, co prožíval, a co se mu dělo za zataženou oponou, a najednou všechno vypadá trochu jinak. Když jsem poprvé dočetl tento zápis... Někdy touto dobou jsem pořádal večírek, na který se uráčil přijít i dandy. Ninu jsem pozval taky.

Nakonec jsme tam zůstali jen my tři, jakási podivná kombinace existujících a neexistujících vztahů, a Nina pila víc, než já a můj společník dohromady. Nakonec usnula, tvrdě a nekompromisně, na posteli v mém malém bytě, a nebyla ke vzbuzení. Dandy mě vtlačil na postel vedle ní a donutil mě, abych se s ním miloval, a měl z toho jakousi zvrácenou radost, protože Ninu neměl rád. I když ona o ničem z toho nevěděla.

Se svítáním dandy odešel a já zůstal sám u stolu v kuchyni, kde jsem pil kafe a čekal, až se Nina vzbudí. Když k ní ráno konečně dorazilo, vypadala jak obraz od Meegerena. Opiově těžká víčka schovávala oči rudé jak ty bílého králíka a dlouhé řasy, které večer tak znamenitě házely krajkové stíny na její líce, teď vypadaly jak laciné stíny žaluzií padající na upatlaný stůl v zahulené kanceláři. Nedíval jsem se dál, při kocovině se mi vždycky zdála sprostá, hnusná a lítostihodná, zdrolená řasenka a rozpitě linky ten laciný dojem jen umocňovaly.

Ale nemohla mi momentálně zkazit náladu. Dandyho žárlivost i před někým, kdo to tehdy nevnímal, šla hluboko do centra mé bytosti a momentálně jsem nemohl být šťastnější. Také mi nemohlo být ukradenější cokoli, co ona tehdy cítila. Možná, že kdyby mě tehdy napadlo, že něco není v pořádku, řekla by mi, co udělala.

„A řekla by mi, proč to udělala,“ zamumlal jsem. Můj milenec odložil vytištěné papíry – všechno, kam jsem se zatím dostal – a pohlédl na mně, krátce tiskne můj kotník, který měl v klíně.

„Přestaň se obviňovat,“ poradil mi tiše, „už byla rozhodnutá.“

A rozhodnutá Nina opravdu byla.

Když se přežene vichřice, všude je klid a ticho a lidé stojí v té spoušti a navzájem se na sebe dívají a mlčky si gratulují, že to přečkali, a že teď bude líp, mají v očích něco, co se nedá srovnat s ničím jiným. Od toho potratu to bylo v Nathanielových očích pokaždé, když se se mnou miloval, a mně se z toho časem dělalo špatně.

Vzal mě na výstavu fotografií a já flirtovala s autorem, zatímco Nathaniel stál vedle mě a nevěděl, jak se zachovat. Když jsme se vrátili k němu, čekal pak, že se omluvím, že to vysvětlím, ale já jen odsekávala tak dlouho, dokud mě znovu nevysadil na ten stůl, na kterém jsem ho po té první bouři svedla, a neudělal mi to stejně sobecky, jako tehdy.

Ale když jsme si pak šli lehnout, znovu mě objímal a znovu se na mě díval tím výrazem, který naznačoval, že teď už bude jen líp. A já zacházela ještě dál; flirtovala jsem ještě okatěji, ztrácela se a nedávala o sobě vědět, a on mě znovu vítal s něčím, co se s každým mým prohrěškem měnilo poměrem složení blíž a blíž ve prospěch čiré nenávisti.

Musela jsem to střídat s obdobím zpytování svědomí, protože jsem se bála, že mu dojde trpělivost a opustí mě, ale rychle jsem pochopila, že se to nestane. Nathaniel mě nebyl schopný opustit – ničila jsem ho, zraňovala jsem ho, ubližovala jsem mu, ale on se vracel pro víc se stejným záparem a vášní, s jakou uťápnutý úředníček platí domině, aby mu pořádně nařezala.

Měnil se. Z jeho očí už nemizel ten trochu vyšinitý výraz, s jakým jsem ho poznala, ale silil. Díval se na mě nenávidně, ale pořád svíral mou ruku, kamkoli jsme šli, a choval se ke mně jako přítel. Partner. Člověk, co mě drží za ruku, ale nejradši by mi ji zlomil.

A pak se všechno posunulo, změnilo, jednou provždy metamorfovalo v čiré peklo. Byl to jeden z těch nudných večírků, já se trochu opila, a skončila jsem v rohu s roztomilým blondákem. Netrvalo dlouho, než na to Nathaniela někdo upozornil, a on zmlátil toho kluka do bezvědomí. Museli je odtrhávat a byl z toho skandál.

Vypařila jsem se, šla jsem pěšky po tmě v zimě domů a myslela jsem na to, že ta touha zabít nebyla vlastně namířená na toho kluka, ale na mě. Nešla jsem Nathaniela vytáhnout z vězení a nechala ho tam. Věděla jsem, že když se ten kluk probral, zažaloval ho, ale nešla jsem se omluvit. Věděla jsem, že za mnou zase přijde sám.

Zůstával se mnou, protože nechtěl být tím, kdo v tom vztahu kapituluje, a doufal, že porozumí tomu, proč mu chci za každou cenu ublížit. Potřeboval, abych ho osvobodila, abych ho poslala konečně k čertu, jinak špatně dopadneme oba, ale já to nedokázala. Čím víc mě nenáviděl, tím víc jsem ho chtěla. Ale už jsem ho nemohla mít jiným způsobem, než tím, že jsem ho k sobě neustále poutala dalšími a dalšími ranami.

V momentě, kdy ho pustili, skutečně přišel za mnou. Chytil mě za paže stejně, jako když tehdy chtěl, abych si ten potrat rozmyslela, jen tentokrát jsem vážně měla modřiny. Zvedl mě proti zdi, fixuje mě pak vlastním tělem, a balancuje na jakési vlně emoce, kterou nikdo neuměl rozložit a identifikovat, odstranil všechno, co potřeboval, a pak do mě vztekle přirážel, až jsem hlavou opakovaně narážela do zdi, jako kdyby do mě chtěl vetlouct rozum, nebo možná další dítě, které bych si tentokrát nechala a nic mezi touto chvílí a potratem se vlastně nikdy nestalo.

Sjel pak k zemi a já dopadla z poloviny na něj. Naléhavě mě sevřel okolo pasu těmi svými velkými pažemi a položil hlavu na moje rameno. „Já už takhle dál nemůžu...“ zamumlal ochraptěle. „Řekni mi, co po mně vlastně chceš, protože já už dál nemůžu.“

Mlčela jsem, protože co po něm opravdu chci, to jsem mu samozřejmě říct nemohla, a objímala jsem ho, jako bych uklidňovala vyděšené dítě. Mohla jsem se spokojit už s tímto, ale moje babička vždycky říkávala, že když člověk řekne, že už nemůže, tak ještě stokrát může.

Nechtěla jsem ho ztratit a věděla jsem, že když přestanu s tím, co dělám, on se zastaví a uvědomí si, co se mu snažím provést, a uteče ode mě. Mohla jsem přestat a spokojit se s tím, že je na dně, ale já už to dávno nedělala pro tu debilní knížku. Chtěla jsem jeho a byla jsem posedlá mít ho tak, jak ho ještě nikdy nikdo neměl – jak ještě nikdy nikdo neměl nikoho.

Mít ho kompletně.

Udělal jsem, co mi dandy řekl, ať udělám, a zamířil jsem do Ninina prázdného bytu večer, protože jsem nechtěl jít sám a můj společník se mnou chodil ven jen, když měl jistotu, že nás spolu nikdo neuvidí.

Vyjeli jsme výtahem do správného patra a zamířili chodbou k Ninině bytu. Stáli před ním dva uniformovaní policisté a vydatně klepali a zvonili. Dandy mě chytil za rukáv, protáhl na konec chodby k cizímu bytu a civěl na jmenovku.

„Fakt jsem si myslel, že je to tady,“ sdělil mi, „asi o patro níž, když mi to diktoval, byl jsem na mol.“

Znovu mě chytil za rukáv, protáhl mě okolo těch dvou policistů a strčil do výtahu. Nemohl jsem se ani hnout, srdce mi bušilo a popruh tašky na laptop na mém rameni se mi přes kabát zařezával až na kost. Výtah jel dolů celou věčnost a mě napadlo, že někdo už Ninu jako pohřešovanou nahlásil dřív, než já.

Já, který jsem byl pět let jejím manželem, a nejbližším přítelem pro všechno, co následovalo. Nestála mi ani za to, abych zvedl telefon a někomu oznámil, že už jsem ji nějakou dobu neviděl a že to není normální.

Až ve chvíli, když jsem ucítil dandyho prsty na své tváři, mi došlo, že brečím. Chtěl jsem to nějak zastavit, jakkoli tomu zamezit, zkoušel jsem posunovat přepážky ve svém těle stejně, jako jsem si představoval, že je slyším při každém dandyho pohybu, ale nešlo to. Dandy mě vzal kolem ramen i na ulici a mlčel.

Bylo to poprvé, co nesundal ruku, když jsme šli kolem pouličních lamp.

Šla jsem si sednout na přelíčení snad proto, aby to vypadalo, že se kaju a že jsem tam pro Nathaniela, ale pravda byla taková, že jsem se bála, že někdo přijde a prozradí mu ono sladké tajemství, že se ho snažím zničit. Bála jsem se, že někdo přijde a v poslední moment Nathaniela zachrání a odvede ho ode mě.

Ze všech těch jistot, které jsem kdy v životě měla, mi nezůstala žádná, pokud bych neměla Nathaniela. Lidi k sobě neváže láska, ale závislost na tom, jak moc se necháme od toho druhého ovládat a co z toho máme. Rolanda jsem ztratila, když přišel ten jeho dandy. A krom Nathaniela nezůstal už nikdo.

Na chodbě okresního soudu visely hodiny, které neposunovaly ručičky. Ukazovaly tři čtvrtě na tři už kdo ví jak dlouho, a nikdo nejspíš nevěděl, jestli se zastavily ráno, nebo odpoledne. Teď bylo čtvrt na čtyři odpoledne a slunko laškovně mrkalo slunečními paprsky na okenní tabulky jednací síně. Zacházelo a vycházelo, trpělo mraky, a místnost tím pulsovala tak pravidelně, jako tluče lidské srdce. Ve vztahu k tomu kusu vybuchující horniny jsem si připadala jako batole hledící do tváře dospělého, co s ním hraje tu hloupou hru se zakrýváním očí, a jeho tvář se přitom poťouchle, děsivě šklebí.

Periferním viděním jsem zahlédla, jak se Nathaniel nervózně poškrábal přes bílou košili na hrudníku, a co přitom jeho dlouhé krásné prsty dělají. Dělal to, když byl se mnou nahý v posteli, a na jeho světlé kůži vždycky hned vzápětí mizely růžové stopy po nehtech.

Pozorovávala jsem ty rýhy a chtěla je olíznout. Chutnaly by růžově a slaně a po jeho zadržovaném dechu, protože by nechápal, proč to dělám. Ale nikdy jsem to neudělala.

Přála jsem si v ten moment zastavit čas, prorazit smítka prachu, zmrazená ve statických slunečních paprscích jako rybníční smetí v ledu. Přišla bych k němu, přiblížila rty k jeho uchu a zašeptala bych mu do něj, co jsem zač a proč to dělám. Zůstalo by to bez reakce a vzduch okolo mě by byl stále jako špatně rozmíchaná želatina.

Očima bych obtahovala jeho profil, otřela bych rty o jeho ušní lalůček, ukazováček zabodla do jeho čela a přejela ke kořenu nosu, přes rýžku vedoucí ke rtům, přes ta ústa a přes bradu, jako bych kreslila na zamlžené okno.

Přidala bych prsty a přejížděla přes jeho hrdlo, ohryzek, a hladila klíční kosti, jako kdybych hladila rám vzácného obrazu. Přejížděla bych jednou dlaní přes jeho záda až ke kříži, druhou přes hrud' na břicho a zpět do půli cesty. Chtěla bych ucítit nádech, ale žádný by nemohl přijít, a měla bych v rukou tělo, které by mě svou těžkou a neživou přítomností přivádělo k pláči z čirého zoufalství.

Jazykem bych v jakémisi dravčím mrsknutí napadla rýhu mezi jeho rty, ale ty by se neotevřely. Zvedla bych ruku, zajela pod jeho košili, kopíruje cestu jeho ruky, a vtiskla bych pŕlměsíčky svých nehtů do jeho kůže. Trhla bych a v uších by mi skřípalo tak bolestivě, jako když kovová vidlička sjede po porcelánovém talíři.

Dívala bych se do hluboké rýhy, nateklé touhou mu ublížit, tepající v posledních křečovitých záchvěvech hranice, kterou jsem dávno překročila; pulsující smrti té chvíle, kdy se lidská touha mít a milovat mění v touhu ublížit. Minula jsem ten hlasitě úpějící zlom, kdy už nechci hladit, ale drásat, kdy už nechci líbat, laskat jazykem, ale olizovat tak tvrdě, až můj jazyk ztvrdne jako jazyk kočky a nezbude žádná chuť.

Vzpomínka na bolest je stejně silná a hmatatelná, jako vzpomínka na rozkoš. Moje láska, nebo co to je, je shnilá až k sobeckosti, k touze se na něm podepsat, aby mi ho už nikdy nikdo nevzal.

Seděla jsem v úplně zadní lavici, hleděla jsem na něj v pulsujícím slunečním světle, ve kterém smetí zase plachtilo vzduchem jako pyl na hladině jezera, a hladila jsem očima, pálicíma touhou se podepsat, jeho neporušenou kůži. Moje nehty v zavřené dlaní vyrývaly rudé pŕlměsíčky, které budou pálit a zářit ještě nějakou dobu. Přála bych si...

Víc jsem k celé věci nenašel. Tuším, že jsem někde četl, že sochař Nathaniel Darkbloom, kterého teď už umím zařadit, dostal krátkou podmínku a musel toho kluka finančně odškodnit, a vzpomínám si teď, že ten rozsudek jsem si přečetl v nějaké londýnské drbně přesně dva měsíce zpátky.

Potom oba zmizeli.

Dál není, co číst – slovy „přála bych si“ končí poslední ze zápisů, které lze považovat za Ninin deník, zbytek jsou jen články do práce. Nic víc v tom laptopu není. Možná existovalo něco víc, možná napsala, co udělala, nebo co se chystá udělat po tom soudu, ale pokud to udělala, tak to skončilo jako popel v kamnech ateliéru.

Znovu a znovu jsem se vracel ke všem mnou seřazeným textům a zkoušel se vcítit do Nathaniela. Beze studu jsem si představoval, jaké by to bylo, kdybych Ninu nenáviděl stejně, jako on. Usoudil jsem, že bych ji nenáviděl až k smrti.

Představoval jsem si, že s ním sedím v nějaké dusné místnosti pozdě večer, a společně se díváme na Ninu, jak se převaluje na bok, a věděli bychom, že už to nebude trvat dlouho. Byla by napůl střízlivá a napůl opilá něčím, co by nikdy nevypila. Nebo by snad už byla jednou nohou pryč? Byla by jako Humbertova Annabel, co nikdy nezemřela; rozkvetlá v půvabný flakón jedovatých silic, tiše a mlčky by umírala teprve teď. Ani by o tom nevěděla.

Prostě bychom tam seděli, dívali se na ni, jak mizí, a nedělali bychom nic. Mysleli bychom jen na to, že už to nebude dlouho trvat, a čekali na ten konec se slzami v očích. Neměli bychom si co říct. V myšlenkách bychom se toulali v Ninině paláci, paláci paměti, který vepsala do sešitů a naklepala do klávesnic vedená čímsi v nás, jakýmsi nouzovým tlačítkem, které spustí šílenství. Je v nás, ale nevíme o něm a není před ním žádné plexisklo s varováním. Špatně se pohneme a v tu chvíli nás ovládá.

Mysleli bychom na to, že budeme volní, a že už to nebude trvat dlouho. Volní od toho, co pulsuje. Napíná se to a zase scvrkává. Někdy to dáví a někdy jen vadí. Ne tím, že by to člověk cítil, ale tím, že ví, že to tam je. Nechce to tam, ale nedokáže si pomoci. Nebo to tam není a mělo by.

Nikdo to nechce, tím méně Nathaniel, ale je to tam a rozpíná se to tak, že mu to trhá hrdlo. Jenže si nemůže pomoci, postrádá totiž něco, co mít měl, aby se toho prvního zbavil. Kdyby měl oboje, necítil by vůbec nic. Byl by tak krásně vnitřně mrtvý. Něco v něm v tuhle chvíli, když tak vedle mě sedí a dívá se, jak se Nina loučí, už stejně dodělává.

Když jsem tehdy uviděl tu krev na podstavci, byl jsem skoro přesvědčený, že Ninu zabil, pak se zbavil jejího těla a sám někam utekl. Můj dandy mi to vyvracel – v ateliéru prý bylo krve maximálně na pět stehů, tam nemohl nikdo umřít. Byl toho názoru, že dům opustili oba živí – ale proč nejsou tady, to nevěděl, a později se svěřil, že už ani moc nevěří, že někde žijí šťastně až do smrti.

Teď už taky nevěřím, že Nathaniel Ninu zabil. Kdyby měl sílu to udělat, kdyby měl sílu zbavit se toho, co ho škrtilo, udělal to dávno. Snesl toho už tolik, že i kdyby mu Nina nakrásno dala všechno přečíst, že i kdyby mu řekla, jak ho chtěla pomoci lásky pohřbit zaživa, jak zabila jejich dítě čistě proto, že ho to bolelo, a všechno to udělala jen proto, aby měla o čem psát, nemyslím si, že by ji zabil.

Policie nakonec potvrdila, že v ateliéru nikdo nezemřel, ale čím byla ta krev, to ještě neví. Ať tak či tak, našli všechny jejich doklady a nic nenasvědčovalo tomu, že společně někam odcestovali – jen Nathanielovo auto nenašli, ale vzhledem k tomu, že prý nezaznamenali pohyb na účtech, bylo nepravděpodobné, že by se někam vydali bez peněz. Prý se po nich slehla zem.

Můj cynický mileneček na všechny tyto moje dohady odpovídal tím, že on by ji zabil už dávno. Nina skutečně vrážela do lidských životů jako zablokovaný turniket – kovové rameno, fyzická masa vniká surově dovnitř a formuje vás, zatímco duše a dech tělo opouští. Udělá z vás hlavní postavu a pak vás vystrčí z pódia.

A život sám o sobě je stejně divně divný. V jeden moment jste hlavní postavou velkého dramatu, které nemá konec, v druhé přestáváte zvládat jeho absurdní povahu a skončíte jako divák něčeho, co znáte sice až trapně dobře, ale stále nechápete.

Ninino absurdní drama mě ztratilo už po prvním aktu. Ačkoli jsem si myslel, že jsem divákem už dávno, z jeviště mě vystrčila až Nathanielova přítomnost a tak trochu mě to uvedlo ve zmatek. Ta nadřazená přezíravost, kterou jsem ke své ženě choval od toho, co jsme přestali být milenci, najednou vyznívala hloupě, když jsem teď neměl moc nic změnit. Byl jsem kritik pole, na kterém jsem sám neuspěl. Snažil jsem se ho vyklidit, ale buďto Nina, nebo moje vlastní zvědavost – možná obě společně – mě vtahovaly zpátky dovnitř.

A stejně jsem vzal jen místa na stání a to antické drama na jevišti zdařile ignoroval. Teď opona spadla a nezůstal nikdo, kdo by se uklonil, a koho bych mohl počastovat přezíravým pozvednutým obočím, protože jsem přece věděl, že je to jen hra a skutečný život pokračuje dál.

Je to přesně půl roku od toho, co Nina zmizela beze slova rozloučení a beze stopy stejně, jako objekt její patrné životní zmatenosti. Jakmile dopíšu tato slova, jde celá věc k nakladateli, který už na ni čeká. Je to moje poslední naděje, že ať je kdekoli – a já si chci představovat, že někde je, potuluje se světem spolu s Holly Golightly, ztracená pro jednoho člověka, ale nalezená dalšími – vykouří ji to ze skrýše a ona se vrátí a udělá mi ze života peklo, protože jsem ukradl příběh, pro který tolik obětovala.

Dávno tomu ale nevěřím. Ležím naznak v posteli a dandyho ruka mě hřeje na nahém břiše, ale ani to nepomáhá spánku, který se každý večer jeví, že mě navždy opustil snad ve stejné chvíli, kdy jsem si uvědomil, že mě opustila Nina. Milostivě se vrací teprve v momentě, kdy zavřu oči a pod víčky vidím ten prázdný pohled jejích mramorových očí.

A v tu chvíli taky vím, že ať už je kdekoli, nevrátí se.

Konec